

saadant privat Actieselskab vil være istand til at varetage alle de Interesser, som Landet og dets Udvikling fordrer iagttagne af dets Jernbanevæsen. Det er dog vist, at et Actieselskabs, et Pengeactieselskabs første Formaal er Fordeel; dette kan maaskee forenes med Hensynet til de locale Interesser, naar Omraadet ikke er for stort, men, naar Selskabet skal omfatte hele Landet, bliver det vistnok en næsten uløselig Opgave. Dersom der er noget Institut, om jeg saa maa sige, der har Lighed med Jernbanevæsenet, saa er det vistnok Postvæsenet; men ligesaa bestemt, som jeg troer, at der ikke kunde være Tale om at overlade hele Landets Postvæsen i et privat, localt Actieselskabs Haand, og ligesaa vist, som det er, at man ikke kunde vente, at dette skulde varetage alle de mange Hensyn til Landets industrielle Udvikling, som Postvæsenet maa have for sig, ligesaa vist troer jeg, at et privat, localt Jernbaneselskab heller ikke vil kunne fyldestgjøre en saadan Fordring. — Om det kan være forbundet med Fordeel for Staten at overtage Styrelsen eller Driften, tør jeg ikke afgjøre, men jeg gaaer ud fra, at det sjællandske Jernbaneselskab ikke vilde tilbyde eller være villigt til, selv om der knyttes visse Betingelser dertil, at overtage de sjenst-jydske Jernbaners Drift, naar der ikke var Fordeel derved, og jeg kan ikke tænke mig, at der skulde være en saadan opfordrende Fordeel for det sjællandske Jernbaneselskab, uden at Driften ogsaa maa kunne overtages af Staten uden Tab. Tabet for Staten kunde være saa stort, at der ikke kunde være at tænke derpaa, men for mig staaer det som uividsomt, at, hvis Driften kan overtages af Staten uden Tab, saa ligger der i mange andre Hensyn den største Opfordring til at tage dette Spørgsmaal under den næste Overveelse. Det sjællandske Jernbaneselskab har stillet en Betingelse for Overtagelsen, som synes mig at give et Fingerpeg paa, at den veed at varetage sin Fordeel, det er Overtagelsen af en Jernbane fra et Sted paa den sjællandske Bane til Bordingborg. Det er blevet hyltret

under Discussionen sidste Gang, at en Jernbane fra Aalborg til Frederikshavn vilde være af særdeles Betydning, naar de øvrige jydsk Jernbaner vare fuldbendte; jeg skal ikke modsigge dette, men jeg troer, at det ikke vilde falde det sjællandske Jernbaneselskab ind at stille Anlægget af dette Stykke Jernbane fra Frederikshavn til Aalborg som Betingelse for sin Overtagelse af de øvrige Baner. Jeg troer saaledes, at der er særdeles Foranledning til at have stor Betænkelighed ved, at de sjenst-jydske Jernbaners Drift overdrages til det sjællandske Jernbaneselskab, og at der er den allerførste Opfordring til, dersom der skulde vise sig særdeles Stemning for at lade Staten overtage Driften og Bestyrelsen af disse Baner, da at overveie, om dette kunde skee uden Tab for Staten.

Tobiesen: Jeg kan fatte mig i stor Korthed, da jeg aldeles kan henholde mig til, hvad det ærede 7de kjøbenhavnske Medlem (David) hittede. For mig stiller det sig som noget overordentligt Godt i dette Øieblik, at det sjællandske Jernbaneselskab har gjort et Tilbud som det nærværende, og det forekommer mig ogsaa, at de Conditioner, paa hvilke Selskabet har paataget sig at overtage Driften, ere af den Bestaafenhed, at man endogsaa med største Glæde maa gaae ind derpaa. Jeg kan virkelig ikke rigtig forstaae de Betragtninger, som det ærede 3die kongevalgte Medlem (Svensen) fremsatte; thi hans første Bemærkninger gik ud paa, at Garantien vilde være saa overordentlig farlig, at der kunde komme uheldige Tider, hvor Statskassen var tom, og Actionairerne da kom og henvendte sig til Statskassen for at faae deres Udbytte; men senere hen sagde han, at Jernbaneselskabet betingede sig en saadan Andeel i Overstuddet, at der endogsaa kunde være Tale om, at Actierne under uheldige Omstændigheder kunde give 8 pCt. i Udbytte. Nu gad jeg dog vidst, om Staten, naar den selv overtog Driften, da under uheldige Omstændigheder vilde faae noget Udbytte, eller om den ikke ligesaavel